

IX. bienále

Kulturní transfery v habsburské monarchii 18. století

Praha, 22. – 24. listopadu 2023

Otázka kulturních transferů představuje již po několik desetiletí vděčné téma historického výzkumu. Letošní bienále České společnosti pro výzkum 18. století se zaměří na otázku kulturního transferu v prostoru habsburské monarchie zhruba mezi léty 1680–1820, kdy se podunajské impérium otvíralo západoevropské kultuře, ale současně se také stávalo modelem „osvícenské“ transformace společnosti a státu pro jiné evropské oblasti. Charakteristickým rysem této epochy se i ve středoevropském prostoru stala dynamická „cirkulace vědění“, jeho demokratizace a postupná vernakularizace (i ve smyslu sdílení informací v ne-elitních zemských jazycích). Tato informační výměna probíhala jak směrem do nitra monarchie, tak i napříč jednotlivými habsburskými regiony včetně italských oblastí, říšských území či později v rámci nově přivtělené Haliče.

Připravované bienále se snaží uchopit proces adaptace nových myšlenkových a kulturních podnětů a společenských praktik ve středoevropském prostoru zejména základě následujících tematických okruhů:

- Střediska „importu“ – Adaptace a osvojování nových modelů prostředí francouzského, anglického, italského, říšského (katolického i protestantského); role zahraničních institucí (univerzity, umělecké, inženýrské, vojenské akademie...) a domácích „recepčních“ centra (společnosti, školy, univerzity,...)

- Zprostředkovatelé transferu: vědci a literáti, umělci a umělečtí řemeslníci, vojáci, diplomati a dvořané,...
- Média transferu I – tiskoviny: tiskárny a vydavatelství; tiskoviny (časopisy) ?“posuny“ / proměny/transformace/“re/adaptace ... formované v prostředí rostoucí plurality médií i (re)editací a překladů textů napříč zeměmi, žánry i médii
- Média transferu II – jazyky: role překladů, vztah mezi vehikulárními a vernakulárními jazyky, otázka biglosie/triglosie; role latiny, francouzštiny, němčiny, jazyků slovanských; jazyk v úřední komunikaci, vzdělávání, vědecké a soukromé komunikaci
- Média transferu III – myšlenky: nové vědecké, společenské, ekonomické teorie a koncepty
- Membrány transferu: role (zdánlivě) okrajových, příhraničních regionů, které sloužily jako „membrána“ k jiným kulturám, kterým zprostředkovaly cestu do „vnitrozemí“ (Slezsko/Těšínsko-Opavsko; (Horní)Uhry/“Slovensko“, Tyrolsko, Salcbursko...)
- Předměty transferu: hmotná kultura a její ovlivnění cizími vzory, architektura a umění, ceremoniální a náboženské praktiky, vzorce každodenního chování, vědecké objevy a poznatky; adaptace způsobů vládnutí, modelů společenské reformy (cirkulace právních a administracích textů a praktik) apod.

Bienále bude probíhat v angličtině, němčině, francouzštině, češtině a slovenštině. Název s abstraktem v délce cca 1 normostrany laskavě zasílejte do 15. 9. 2023 na adresu osmnacte.stoleti@gmail.com, a to v angličtině; připojit však můžete i druhou verzi v jiném jazyce. Příspěvky budou po řádném recenzním řízení publikovány v časopise [Cornova – Revue České společnosti pro výzkum 18. století](#), který je registrován v databázi ERIH+ a vychází v režimu *open access*. Bienále připravujeme ve spolupráci s [CEFRES](#) (Francouzský ústav pro výzkum ve společenských vědách) a s [ÚČLAV ČR](#).

Jménem České společnosti pro výzkum 18. století

Daniela Tinková
 Claire Madl
 Marc Niubo